

Zondag 2 augustus 2020

Lezingen:

Jesaja 55: 1-7

Rom 8:35. 37-39

Mat 14:13-21

Psalm 145 I (GvL)

Welkom

We zijn hier bijeen in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Ik weet niet of het U begint te wennen, dat nieuwe normaal. Of het alweer een beetje gewoon voelt zo op anderhalve meter afstand in deze kerk?

In de samenleving lijkt het alsof we er flink mee worstelen. Veel mensen zouden graag willen dat het allemaal weer was zoals in het oude normaal. Wat mij opvalt deze week in de reacties van mensen op het vliegveld, op het strand en in de winkelstraat is dat mensen heel erg vanuit zichzelf kijken, vanuit het risico dat zij lopen. Het valt ons zwaar ons gedrag aan te passen vanuit het belang van anderen, mensen die misschien kwetsbaarder zijn.

Als wij hier bijeen zijn oefenen we ons elke keer in wat het betekent gemeenschap te zijn, in verbondenheid met en verantwoordelijkheid voor elkaar. We geloven dat we als mensen gemaakt zijn voor elkaar. Daarom zijn we hier, bijeengebracht in de naam van Hem die ons bezielt en bemoedigt.

Die verbondenheid willen we ook tot uitdrukking brengen in de kaarsen die we nu aansteken. Voor de mensen voor wie ons gebed wordt gevraagd.

We steken ook een kaars aan voor degenen die vandaag niet hier zijn, die vanwege het corona virus veiliger thuis zijn

We branden een kaars voor de mensen die als gevolg van de crisis hun werk zijn kwijtgeraakt of die daar bang voor zijn

We branden een kaars voor allen die op reis, op vakantie zijn. Dat het hen goed mag gaan, dat ze nieuwe energie en inspiratie opdoen

We branden een kaars voor wat ieder van ons vandaag bezighoudt, de mensen en zorgen die we mee hebben gebracht toen we hier binnenkwamen.

Overweging

Het is een overbekend verhaal, dat van de wonderbare broodvermenigvuldiging, dat we zojuist gelezen hebben. Zo bekend omdat we het gaat over breken en delen, de kern van ons geloof. We herhalen het elke keer als we het lichaam van Christus met elkaar delen. Het is een verhaal met een aanloop. Jezus wil helemaal niet. Hij wil even weg, alleen zijn. Even weg van de mensen. In het evangelie staat vaker dat Jezus alleen wil zijn om tijd te hebben voor gebed, om verbinding te maken met God, zijn Vader.

Maar de mensen laten hem niet met rust. Hij kan wel alleen willen zijn, maar Jezus kan niet onopgemerkt ertussen uit. Het gerucht verspreidt zich als ene lopend vuurtje en mensen komen Hem vanuit de verschillende steden achterna. Weg is het moment van rust en bezinning, even geen tijd voor zijn Vader, de mensen hebben hem nodig.

Er is een diep verlangen in de mensen naar het verhaal van Jezus, naar zijn verhaal over Gods koninkrijk van gerechtigheid. Ze willen het horen, ze willen Hem horen en zien en aanraken.

Dat verlangen raakt Jezus. Hij had zeer met ze te doen, staat er. Jezus is niet iemand die verkondigt omdat hij zo nodig zijn overtuiging kwijt moet of een leer moet overbrengen. Het begint telkens met dat hij zich laat raken. Door de zieken, door de armen van Geest, door de kinderen.

En als het dan avond wordt, gebeurt er iets bijzonders. Ik lees het verhaal als een verhaal over de economie van God, over de economie van Gods koninkrijk. Ik hoop niet dat U nu afhaakt omdat U vanmorgen niet hiernaartoe gekomen bent om iets te horen over economie. Misschien heeft U genoeg van die eindeloze stroom economische berichten van elke dag en wilt u er hier van verschoond blijven.

Het verhaal van die wonderlijke spijziging vandaag begint bij de economie van mensen en eindigt bij de economie van God. Het begint bij de constatering van de apostelen dat er maar vijf broden en twee vissen zijn. Meer is er niet. Wat moeten ze ermee met zo'n menigte voor zich. Dat is het begin van elke menselijke economie. De eerste les van elk economiehandboek gaat overschaarste. Economie begint met het gegeven dat er te weinig is. Dan ontstaat er handel, dan ontstaat er een prijs. Hoe schaarser iets is, hoe duurder het wordt. En aantal maanden geleden was de olieprijs nul omdat er teveel aanbod was en als gevolg van de corona crisis, te weinig vraag. Dan verdwijnt de schaarste en valt de economie stil.

Zo gaat dat in de economie van de mensen en in die termen denken ook de apostelen. Er is te weinig voor iedereen. Dan moet je nadenken over ingewikkelde en pijnlijke verdelingskwesties: wie krijgt er iets en wie niet? Vrouwen en kinderen eerst? Kwetsbare mensen? Dan moet je regels en criteria ontwikkelen om nog een beetje rechtvaardige verdeling te realiseren.

In de schaarste ontstaat ook al gauw dat mensen vooral voor zichzelf zorgen: als er te weinig is, dan moet ik in ieder geval zorgen dat er voor mij nog wel genoeg is. De economie van de schaarste leidt altijd tot een economie van het eigenbelang.

Het evangelieverhaal begint dus met schaarste maar het eindigt met overvloed: ze halen nog twaalf volle korven met brokken op. En iedereen, zo staat er uitdrukkelijk, kon eten tot hij verzadigd was. Gods economie, de economie van het koninkrijk van God, is een economie van overvloed, niet van schaarste.

Datzelfde hebben we ook al in de eerste lezing van Jesaja gehoord:
allen die geen geld hebt,
kom, koop koren en eet zonder geld,
en drink wijn en melk zonder betaling.

Het is Gods economie die al vanaf het allereerst begint in de schepping is verankerd. God was niet zuinig in zijn schepping. Johannes zegt in het eerste hoofdstuk van zijn evangelie: uit uw goedheid hebben we ontvangen: genade op genade. We spreken over God als eindeloze liefde. God vraagt geen prijs.

In het evangelie van vandaag laat Jezus ons zien dat de economie van God overvloed is. Iets van die omkering heb ik zelf ervaren tijdens mijn bezoeken naar Afrika gedurende mijn werk voor Cordaid. Ons menselijk spreken over Afrika is een spreken in economische termen: schaarste, tekort en gebrek. Ik heb daar geleerd, dat je ook naar Afrika kunt kijken als een continent van overvloed, van een rijke en uiterst vruchtbare natuur, van een enorme vitaliteit van veel jonge mensen, van een onuitputtelijke bron van solidariteit van mensen die delen wat ze hebben.

Wij, de apostelen zien schaarste: hoe moeten we het hiermee redden. En dus zeggen de apostelen: stuur ze maar weg dan kunnen ze eten kopen. De apostelen verwijzen de mensen naar de gewone economie van schaarste en prijs en maar hopen dat je genoeg hebt om jouw aandeel te kunnen kopen. Jezus ziet de overvloed. Zonder hem zien we niet dat Gods economie niet op schaarste maar op overvloed gebaseerd is.

In de tekst van Henri Nouwen op de achterkant van het boekje vond ik dat ook verwoord: De liefde van God is een onvoorwaardelijke liefde. Het is alleen die liefde die ons geweldloos laat samenleven. Zo maken we een nieuwe manier van mens-zijn zichtbaar, een nieuwe samenleving en een nieuwe manier om met onze wereldproblemen om te gaan.

René Grotenhuis